

**Mobility as a source of
personal and professional growth,
autonomy and employability**

**SUMMARY OF THE RESEARCH REPORT
2015**

Povzetek raziskovalnega poročila MOB G.A.E. Projekt MOB G.A.E. je sofinanciran s strani Evropske komisije. Koda projekta: 543296-LLP-1-2013-1-IT-KA4-KA4MP. Podrobnosti na www.mobgae.eu

Povzetek raziskovalnega poročila MOB G.A.E. Projekt MOB G.A.E. je sofinanciran s strani Evropske komisije. Koda projekta: 543296-LLP-1-2013-1-IT-KA4-KA4MP. Podrobnosti na www.mobgae.eu

Accademia Europea di Firenze, www.aefonline.eu
AMADEUS Association, Wien, www.amadeus.or.at
CAP ULYSSE, Bordeaux, www.capulyssse.fr
DEP Institut, Barcelona, www.dep.net
EUROYOUTH Portugal, Lisboa, www.euroyouth.org
Gesellschaft für Europabildung, Berlin, www.europabildung.org
Institutul Intercultural Timisoara, www.intercultural.ro
Intern Europe, Belfast, www.interneurope.org
Nexes Interculturals de Joves per Europa, Barcelona, www.nexescat.org
North West Academy, Derry, www.northwestacademy.net
ONECO, Sevilla, www.oneco.org
PARAGON EUROPE, Mosta, www.paragoneurope.eu
PLATO Educational Services, Limassol, www.plato-edu.com
Pro European Network, Sofia, www.proeuropean.net
REDE INDUCAR, Porto, www.inducar.pt
Semper Avanti Association, Wrocław, www.semperavanti.org
VUSTE ENVIS, Praha, www.vuste-envis.eu
Zavod za Novodobno Izobraževanje, Maribor, www.zni.si

Celotno raziskava v angleškem jeziku in povzetki raziskave v različnih jezikih, je dosegljiva na spletni strani:

www.mobgae.eu

Kontakt: info@aefonline.eu and iit@intercultural.ro

Reprodukcija in uporaba za neprofitne namene, razen naslovne strani, je dovoljena z dodajanjem naslednjega naziva:

MOB G.A.E. Konzorcij, Mobilnost kot vir osebnega in profesionalnega razvoj udeležencev, njihove samostojnosti in zavedanja o evropskem državljanstvu. Raziskovalno poročilo, 2015 © Naslovna stran Barbara Cantini, www.barbaracantini.com

MOB GAE projekt (koda 543296-LLP-1-2013-1-IT-KA4-KA4MP) je sofinanciran s strani programa za Vseživljenjsko učenje.

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije.

Vsebina publikacije (komunikacije) je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.

Predstavljen je povzetek ključnih ugotovitev raziskave, ki so bile izvedene v okviru projekta MOB G.A.E., ki ga sofinancira Evropska komisija v okviru programa vseživljenjskega učenja KA 4. Izvedena je bila v letih 2014 – 2015 s strani konzorcija 18 organizacij, ki promovirajo mobilnost. Organizacije se nahajajo v 14ih evropskih državah: Avstrija, Bolgarija, Ciper, Češka, Francija, Nemčija, Italija, Malta, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovenija, Španija in Velika Britanija.

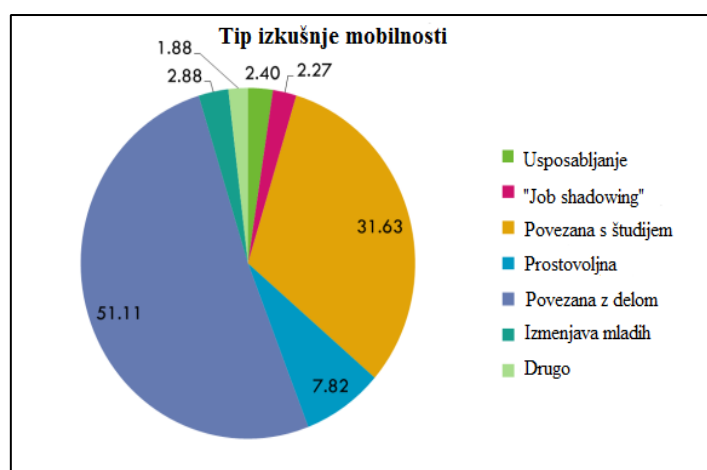
Cilj projekta je, da se izkušnje pridobljene z mednarodno mobilnostjo ocenijo in prepoznajo kot orodje za učenje in osebni ter poklicni razvoj ter, da se poveča zavedanje o evropski identiteti in državljanstvu.

Metodologija raziskave in zbiranje podatkov

Osrednje vprašanje raziskave, zbiranja podatkov in analize je bilo: *Na kakšen način izkušnja mobilnosti vpliva na osebno rast, poklicni razvoj in zavedanje o evropskem državljanstvu?* Izdelana in izvedena metodologija je vključevala spletne vprašalnike z intervjuji in fokusnimi skupinami organiziranimi s strani različnih interesnih skupin. S prispevkom vseh projektnih partnerjev se je preko spletnega vprašalnika pridobilo 2289 veljavnih odgovorov, kvalitativni podatki pa so se pridobili z 243 individualnimi intervjuji in 25 fokusnimi skupinami.

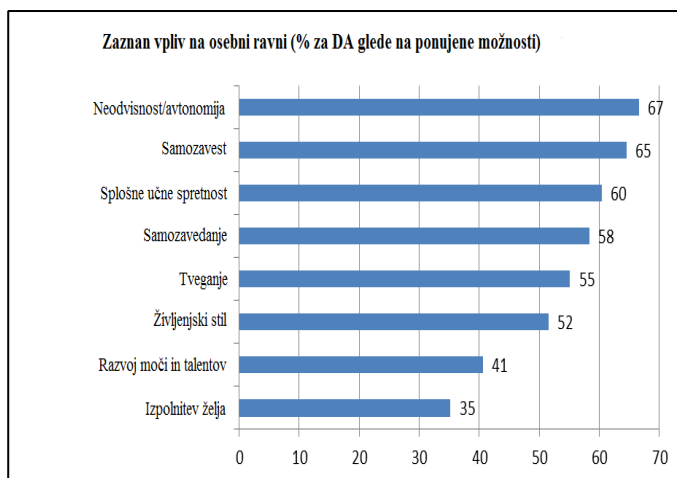
Analiza podatkov

Če upoštevamo omejitve spletnega anketiranja, pridobljen vzorec odraža pričakovano razliko glede na spol, stopnjo izobrazbe in države odhoda. Največji del vzorca je razdeljen med dva najbolj pogosta tipa mobilnosti: mobilnost povezana z delom (52%), in mobilnost povezana s študijem (31%). Zahvaljujoč predvsem Evropski prostovoljni službi, velik del sestavlja prostovoljstvo (skoraj 8%), medtem ko drugi tipi mobilnosti zajemajo okoli 2% vzorca. Kot države gostiteljice so v vzorcu zajete vse države iz Evropske unije. Zajetih je nekaj primerov mobilnosti v državah, ki so članice Evropske agencije za okolje (EEA), držav jugovzhodne Evrope in ostalih držav. Večina udeležencev mobilnosti je starih med 21 in 24 let.

Po mnenju anketirancev spletne ankete, intervjuvancev in udeležencev fokusnih skupin je najbolj pogost razlog za mobilnost razvoj kompetenc, zanimanje za potovanja in radovednost po odkrivanju drugih držav ter kultur. Glede na njihovo motivacijo lahko prepoznamo 3 glavne skupine udeležencev:

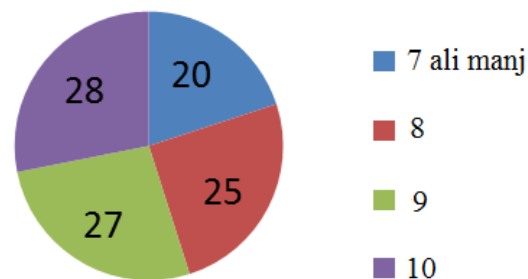
1. "Pragmatik", ki ga zanima razvoj kariere skozi izkušnjo mobilnosti
2. "Popotnik", ki ga zanima spoznavanje novih ljudi in želi prekiniti domačo rutino
3. "Kulturni raziskovalec", ki se želi učiti o kulturi države gostiteljice

Intervjuvanci in udeleženci fokusnih skupin so razkrili tudi drug ključen dejavnik motivacije: učenje tujega jezika ali izboljšanje jezikovnih spretnosti.

Pridobljeni rezultati kažejo na izjemno veliko stopnjo zadovoljstva z izkušnjo mobilnosti: 80% udeležencev mobilnosti meni, da so bila njihova pričakovanja izpolnjena na zelo visoki stopnji. Povprečen rezultat je 8.47 (od 10). Najpogosteje omenjena prednost izkušnje mobilnosti je izboljšanje jezikovne spretnosti v tujem jeziku (83% vprašanih).

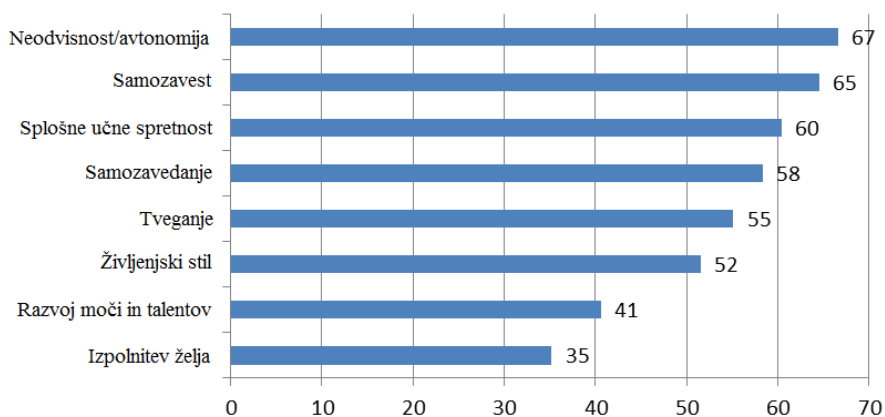
Izpolnjena pričakovanja (1-10) %

Vpliv mobilnosti na osebni ravni

Odgovori na spletni vprašalnik kažejo, da mobilnost na osebni ravni najbolj doprinese k občutku avtonomije, k samozavesti in učnim spretnostim. Četudi

Zaznan vpliv na osebni ravni (% za DA glede na ponujene možnosti)

udeleženci tega niso posebej poudarili, ima izboljšanje učnih spretnosti pozitiven vpliv tudi na poklicnem področju. Intervjuvani udeleženci menijo, da so se naučili, kako se "spoprijeti s stresom

Povzetek raziskovalnega poročila MOB G.A.E. Projekt MOB G.A.E. je sofinanciran s strani Evropske komisije. Koda projekta: 543296-LLP-1-2013-1-IT-KA4-KA4MP. Podrobnosti na www.mobgae.eu in kako ravnati z ljudmi", biti bolj samozavestni, biti bolj odprti in jih ni strah izraziti čustev in idej, kako ravnati v težkih situacijah, kako biti neodvisni, "voditi in delati v skupini". Ostali citati: "O sebi sem se veliko naučil"; "Program mobilnosti mi je pomagal pri doseganju svojega polnega potenciala"; "Program mobilnosti je življenjska lekcija. Razumeš, kako poskrbeti za sebe. V glavnem bi rekel, da mi je odprla nov način razmišljanja in razširila obzorja."

Vpliv mobilnosti na poklicni ravni

Največkrat omenjen element mobilnosti, ki vpliva na poklicno raven je izboljšanje jezikovnih spretnosti. Izluščili smo lahko še tri glavne tipe vpliva mobilnosti na poklicni razvoj:

1. Razvoj mednarodnega poklicnega profila, dodajanje dragocenih elementov v življenjepis.
2. Samozavedanje, samozavest.
3. Pridobitev ali izboljšanje splošnih spretnosti, kot so planiranje, organiziranje ali delo v timu, kot tudi izboljšanje spretnosti in znanj, ki so povezana z določenimi poklici.

Nekaj citatov: "Pridobil sem veliko praktičnih izkušenj"; "Izkušnja mi je pomagala, da bolj razumem delovno okolje"; "Naučil sem se, kako je zapleteno!"; "Naučil sem se, kako se vodi manjše podjetje. Bil sem sposoben videti različne elemente, ki sestavljajo podjetje"; "Bila je prva delovna izkušnja"; "Videl sem s kakšnimi problemi in situacijami se lahko srečam"; "Pri

promociji podjetja sem lahko uporabil svoje kreativne spretnosti"; "Dobil sem dragocene poklicne izkušnje, ki bi jih v domači državi težko pridobil"; "Mobilnost daje zagon, da začneš ustvarjati poklicno kariero".

Vpliv mobilnosti na evropsko zavedanje

V intervjujih in fokusnih skupinah je moč prepoznati tri glavne kategorije:

1. Pozitivna naklonjenost evropski identiteti in vrednotam, spoštovanje procesa vključevanja Evropske unije in prednosti evropskega sodelovanja, ki so povezane evropskega s pridobivanjem novega znanja;
2. Pesimističen pogled na Evropsko unijo, o Evropi na splošno in o perspektivah evropskega sodelovanja;
3. Težnja po zavzetju globalne perspektive in preseči meje evropske celine

Prva vrsta odnosa prevladuje: "Veliko bolj se zavedam, kakšna naj bi bila evropska identiteta"; "Počutim se bolj evropsko"; "Počutim se globoko evropsko"; "Bolje razumem celotni evropski sistem in strukturo različnih organizacij, institucij"; "Postal sem evropski državljan in bolj razumem evropsko politiko ter ekonomijo"; "Mobilnost ti daje občutek, da si del Evrope"; "Odpre oči glede različnih evropskih držav – kako drugačni, a vseeno podobni smo si".

Sklepi

Povzetek raziskovalnega poročila MOB G.A.E. Projekt MOB G.A.E. je sofinanciran s strani Evropske komisije. Koda projekta: 543296-LLP-1-2013-1-IT-KA4-KA4MP. Podrobnosti na www.mobgae.eu

S strani udeležencev je bil priznan pozitiven vpliv na osebni razvoj, na poklicni razvoj in na njihovo evropsko zavedanje. Mobilnost pri večini udeležencev ustvari bolj podroben pogled na kulturno raznolikost, na medkulturne odnose in na evropske zadeve. Rezultati so razkrili, da je potrebno več delati na povečanju ozaveščenju udeležencev o tem, kaj jim je mobilnost prinesla na osebnem in poklicnem področju. Potrebno je delati na področju prepoznavanja in priznavanja osebnih in socialnih spretnosti (*mehkih veščin*) ter njihovega pomena za poklicno življenje.

Več kot 99% udeležencev spletne ankete in vsi udeleženci v intervjujih ter fokusnih skupinah je izjavilo, da izkušnjo mobilnosti priporočajo tudi drugim. "To je odlična priložnost, če se je ne udeležiš, zamudiš izkušnjo, ki spremeni življenje"; "Če tega ne narediš, si v primanjkljaju"; "Mislim, da je to odlična priložnost". 95% udeležencev bi se ponovno vključilo v mobilnost.

Uspešnost izkušnje mobilnosti je okrepljena:

- posebej ob prihodu, z logistično podporo, ki jo nudi gostitelj ali organizacija v vlogi posrednika;
- s podporo, ki jo na podlagi rednega spremljanja nudi organizacija pošiljateljica;
- z odnosom in razpoložljivostjo članov ekipe organizacije gostiteljice, kot tudi mentorja oz. tutorja, ki ga ta organizacija imenuje;
- z jezikovnim usposabljanjem;
- s prejetim jezikovnim usposabljanjem ali prej obstoječo jezikovno kompetenco, v jeziku gostiteljev ali v angleščini, z dobrimi komunikacijskimi spretnostmi, kot tudi s prejšnjimi delovnimi izkušnjami in specifičnimi kompetencami;
- z odnosom, osebnostnimi lastnostmi in sposobnostmi udeležencev, predvsem z odprtostjo, pozitivno naravnostjo, potrpežljivostjo, samozavestjo, prilagodljivostjo, odpornostjo na stres; z zmožnostjo povezovanja z ljudmi in ustvarjanja prijateljstev: "Udeleženci morajo biti sposobni obvladovati izzive in se razumeti z drugimi ljudmi"; "Pripravljen moraš biti delati in se prilagoditi na novo okolje, se potruditi z jezikom in na področju spoznavanja novih ljudi";
- z resno predanostjo in pripravljenostjo potruditi se, da bi mobilnost bila uspešna;
- s pripravo pred usposabljanjem s strani organizacije pošiljateljice in z individualnimi pripravami.

Glavni izzivi, s katerimi se srečujejo udeleženci mobilnosti, so:

- kompetenca po komunikaciji v lokalnem jeziku in potreba po delu z ljudmi, s katerimi ne govoriš istega jezika;
- pritisk na posameznika, ker je v drugi državi stran od doma, potreba po prilagajanju na novo kulturo, novo okolje in pokazati zelo visoko stopnjo prilagodljivosti;

Povzetek raziskovalnega poročila MOB G.A.E. Projekt MOB G.A.E. je sofinanciran s strani Evropske komisije. Koda projekta: 543296-LLP-1-2013-1-IT-KA4-KA4MP. Podrobnosti na www.mobgae.eu

- zaradi ločenosti od družine in prijateljev se pojavi občutek domotožja ter oteženo socialno življenje izven delovnega okolja v državi mobilnosti;
- da te ljudje v lokalni družbi dojemajo na podlagi stereotipov;
- izzivi povezani z delovnim okoljem ali odnosi s sodelavci in potreba po obvladovanju problematičnih situacij;
- dodelitev nalog, ki nudijo malo priložnosti za učenje in ne izkoristijo potenciala in kompetenc udeležencev.

Za premagovanje teh izzivov in za zagotovitev pozitivnih izkušenj mobilnosti, so na podlagi raziskave bila oblikovana naslednja priporočila.

Priporočila za ustvarjalce in upravljavce programov

- Z uporabo enostavnih prijemov spodbujati uporabo jasnih pravil in kodeksa ravnanja za tiste, ki so v vlogi mentorja ali tutorja.
- Za vsakega udeleženca mobilnosti spodbujati vključitev "mentorja vrstnika": mlada oseba podobne starosti in podobnih interesov, ki prostovoljno prevzame odgovornost, da bo udeležencu mobilnosti nudil podporo v socialnem življenju izven delovnega programa .
- Zagotoviti finančna sredstva za jezikovne tečaje in tečaje kulturne ozaveščenosti, ki naj potekajo v državi mobilnosti.
- Podpreti projekte, ki učiteljem jezikov in mentorjem vrstnikom zagotavljajo usposabljanje in nudijo priložnosti izmenjave izkušenj.
- Na vse vrste mobilnosti razširiti sistem usposabljanja ob prihodu, ki ga uporablja Evropska prostovoljna služba
- Zagotoviti boljše ujemanje spretnosti udeležencev z nalogami, ki se izvajajo na delovnem mestu.
- Spodbujanje boljše refleksije o tem, kaj se je z izkušnjo mobilnosti pridobilo in kako se dosežki iz te izkušnje lahko vrednotijo v različnih življenjskih situacijah (v poklicnem življenju, kot tudi v osebnih in socialnih odnosih).
- Spodbujati in podpirati boljše priznavanje in potrjevanje kvalifikacij in kompetenc, ki so se pridobile med mobilnostjo.

Priporočila za organizacije pošiljateljice

- Pri pripravi projektov mobilnosti izboljšanje usklajevanja med organizacijo gostiteljico in organizacijo v vlogi posrednika.
- V izbirnem postopku upoštevati interese, želje in motivacijo udeležencev.
- Za zagotovitev boljšega medsebojnega obveščanja organizirati virtualna srečanja med izbranimi kandidati in med gostitelji ali posredniško organizacijo.

Povzetek raziskovalnega poročila MOB G.A.E. Projekt MOB G.A.E. je sofinanciran s strani Evropske komisije. Koda projekta: 543296-LLP-1-2013-1-IT-KA4-KA4MP. Podrobnosti na www.mobgae.eu

- Ne glede na program, ki podpira mobilnost, se za vse bodoče udeležence mobilnosti zagotovi prilagojeno usposabljanje pred odhodom.
- V okviru spremljanja in ocenjevanja uspešnosti udeležencev mobilnosti je potrebno sodelovati z gostitelji ali posredniškimi organizacijami.

Priporočila za organizacije posrednice in organizacije gostiteljice

- Podpora organizaciji pošiljateljici med pripravo, spremljanjem in evalvacijo mobilnosti.
- Omogočanje jezikovnih tečajev v kombinaciji z usposabljanjem za kulturno zavest.
- Usposabljanje, priprava in nadzorovanje mentorjev vrstnikov, ki udeležencem mobilnosti nudijo podporo pri vzpostavljanju socialnih stikov, v lokalni družbi in pri urejanju socialnega življenja izven delovnega programa.
- Udeležencem mobilnosti v določeni regiji zagotoviti priložnost, da se med seboj spoznajo in navežejo stik.
- Zagotavljanje podpore pri dostopu do kulturnih in družbenih dejavnosti, vključno s "kulturnim potnim listom".
- Udeležencem mobilnosti zagotoviti priložnost, da ovrednotijo svoje dosežke v času mobilnosti.
- Zagotoviti priložnosti za kritično, vendar konstruktivno razmišljanje o podobnostih in razlikah med načinom življenja in kulturnega okolja v domači državi in v državi mobilnosti, kot tudi o vprašanih Evropske unije. Cilj bi moral biti premagovanje pozitivnih in negativnih sodb ustvarjenih na podlagi stereotipov, predsodkov in populističnih sporočil, ki se pojavljajo v političnih diskurzih in medijih.

Nadaljnji razmislek

Člani organizacije MOB G.A.E. so zavezani k razširjanju ugotovitev te raziskave in, da povabijo vse organizacije, ki sodelujejo v programih mobilnosti, da se pridružijo v razmisleku o tem, kako narediti izkušnjo mobilnosti bolj uspešno ter, na kakšen način spodbujati izvajanje zgoraj predstavljenih priporočil. Spletna stran www.mobgae.eu deluje kot platforma za izmenjave. Za izmenjavo izkušenj glede podpore udeležencem mobilnosti, glede najučinkovitejših metod, prijemov in postopkov jo lahko uporabljajo mladi in organizacije, ki so aktivne na tem področju

